

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY A SOCIÁLNY VÝBOR

456. PLENÁRNE ZASADNUTIE V DŇOCH 30. SEPTEMBRA AŽ 1. OKTÓBRA 2009

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru: Na ceste k európskej stratégii v oblasti elektronickej justície“

[KOM(2008) 329 v konečnom znení]

(2009/C 318/13)

Spravodajca: **pán PEGADO LIZ**

Európska komisia sa 30. mája 2008 rozhodla podľa článku 262 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru: Na ceste k európskej stratégii v oblasti elektronickej justície“

Odborná sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 9. septembra 2009. Spravodajcom bol pán J. PEGADO LIZ.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 456. plenárnom zasadnutí 30. septembra a 1. októbra 2009 (schôdza z 30. septembra 2009) jednomyselne prijal nasledujúce stanovisko:

1. Závěry a odporúčania

1.1 EHSV pozitívne hodnotí predkladané oznámenie Komisie na tému „Na ceste k európskej stratégii v oblasti elektronickej justície“ vzhľadom na jeho aktuálnosť a tiež štruktúrovaný a fundovaný spôsob, akým bolo vypracované a predložené. Preukázala sa tým opodstatnenosť iniciatívy EHSV vyjadriť sa k tomuto oznámeniu, aj keď o to pôvodne nebol požiadaný.

1.2 Dohoda, ktorú medzitým dosiahol Európsky parlament, Rada a Komisia o akčnom pláne v tejto oblasti na obdobie do roku 2013, ktorá je zohľadnená v uznesení Rady ministrov spravodlivosti a vnútra z 28. novembra 2008, a odporúčania o rámci iniciatívy a jej budúcom rozvoji predstavujú najdôležitejšie prvky, ktoré treba vziať do úvahy.

1.3 EHSV v tejto súvislosti vo všeobecnosti víta usmernenia stanovené pre opatrenia, ktoré je potrebné prijať. Svoje hodnotenie zakladá okrem iného na niektorých predpokladoch, postupuje v súlade s niektorými parametrami a vyjadruje určité vyhrady týkajúce sa spôsobu ich rozvoja a formy uplatnenia.

1.4 Preto upozorňuje na potrebu správnejšieho vymedzenia samotného a konkrétneho rámca elektronickej justície, a to v súvislosti s iným uplatňovaním nových informačných technológií na rôzne aspekty občianstva a verejnej správy vo všeobecnosti.

1.5 Upozorňuje tiež na hlavné ciele výkonu spravodlivosti – takzvanej spravodlivej spravodlivosti – takým spôsobom, aby chvályhodné iniciatívy na zjednodušenie a zjednotenie aktov a postupov naozaj slúžili záujmom občanov vo všeobecnosti a konkrétne hospodárskym a sociálnym subjektom v prístupe k spravodlivosti a aby ich súdne profesie pozitívne prijali.

1.6 Vyjadruje obavy týkajúce sa toho, že niektorá iniciatíva v tejto oblasti by mohla ovplyvniť základné práva európskych občanov, najmä pokiaľ ide o ochranu údajov, a dôrazne odporúča, aby boli prijaté opatrenia rešpektujúce zásady, ktoré tvoria medzinárodné zmluvné právo a vnútroštátne občianske procesné právo, rovnaké v európskych štátoch.

1.7 Vyzýva Komisiu, aby vždy riadne zohľadňovala špecifické a charakteristické črty jednotlivých vnútroštátnych právnych systémov odrážajúcich kultúrne modely a národné hodnoty, ktoré treba zachovať, a to v súlade so zásadou subsidiarity, pričom posúdi pomer medzi nákladmi a prínosmi každej novej iniciatívy podľa zásady proporcionality.

1.8 Preto Komisii odporúča, aby pri rozvoji jednotlivých plánovaných iniciatív vždy brala do úvahy perspektívu občianstva pri výkone spravodlivosti, a to tak, aby informačné a komunikačné technológie (IKT) slúžili spravodlivosti a nie spravodlivost' im.

1.9 Obzvlášť vyzýva k mimoriadnej obozretnosti a zvýšenej opatrnosti pokiaľ ide o zavedenie mechanizmov na dematerializáciu súdnych konaní s cieľom vždy dodržať formálne požiadavky a požiadavky týkajúce sa trvalého média, ktoré zaručujú právnu bezpečnosť a istotu.

1.10 Na záver apeluje na Európsky parlament a Radu, aby pozorne sledovali rozvoj jednotlivých plánovaných činností a kontrolovali, či sa uplatňujú v súlade s hodnotami a modelmi vyplývajúcimi z ich uznesení, s ktorými sa EHSV úplne stotožňuje.

2. Úvod a zdôvodnenie

2.1 Problematikou elektronickej justície sa po prvýkrát systematicky zaoberalo talianske predsedníctvo Rady EÚ v roku 2003 v rámci spoločnej konferencie s Radou Európy. Dospelo na nej k záveru, že diskusia o prínose, príležitostiach a nástrahách internetu vždy v konečnom dôsledku vedú k vyjadreniu obáv týkajúcich sa hodnôt a práv, ktoré sú uvedené najmä v dohovoroch Rady Európy o ľudských právach a o ochrane údajov ⁽¹⁾.

2.2 V nasledujúcich rokoch vytvorili viaceré členské štáty svoje vlastné systémy elektronickej justície, niektoré boli vypracované na vysokej úrovni pokiaľ ide o teoretické spracovanie a praktickú realizáciu ⁽²⁾, neboli však skoordované.

⁽¹⁾ Konferencia na tému „Internet Strategies and e-Justice in Europe“ (Stratégia v oblasti internetu a elektronickej justícia v Európe), Rím, 13. a 14. novembra 2003.

⁽²⁾ Spomenieme prípad Belgicka, ktorého komisiu poverenú realizáciou projektu elektronickej justície tvorili najvýznamnejšie osobnosti z akademickej aj praktickej oblasti práva, a to najmä profesori George de Leval, ktorý sa zaoberal metódami zavedenia inštalácie a komunikačnými prostriedkami medzi subjektmi v súdnej sfére, a Yves Pouillet, ktorý sa zaoberal právom týkajúcim sa výkonu dôkazov. Ďalším príkladom je Portugalsko, kde bola vypracovaná hĺbková štúdia týkajúca sa zavádzania nových technológií v rôznych obdobiach a etapách súdnych konaní, a to ako výsledok úvahy s názvom „Para um novo judiciário: qualidade e eficiência na gestão dos processos cíveis“ (Smerom k novému súdnictvu: kvalita a efektívnosť pri riadení občianskoprávných konaní) realizovanej v rámci Stáleho strediska pre monitorovanie portugalského súdnictva, ktoré riadi prof. Boaventura de Sousa Santos a koordinuje prof. Conceição Gomes.

2.3 Na úrovni Spoločenstva sa táto otázka začala objavovať v rámci elektronickej verejnej správy a konkrétne v dokumente *eEuropa 2002*, schválenom na zasadnutí Rady vo Feire v roku 2000, a v dokumente *eEuropa 2005*, schválenom na zasadnutí Rady v Seville v roku 2002, ako aj v dokumente o iniciatíve i2010 ⁽³⁾.

2.3.1 Projekt elektronickej justície bol teda spustený v rámci 6. rámcového programu ako jeden z prvých integrovaných projektov, ale ešte len so značne obmedzenými a experimentálnymi cieľmi. Touto otázkou sa však konkrétne zaoberali až ministri spravodlivosti na neformálnej schôdzi v januári 2007 v Drážďanoch a ďalej bola rozvinutá na konferencii pod názvom „Work on e-Justice“ (Práca v oblasti elektronickej justície) v máji 2007 v Brémach ⁽⁴⁾.

2.4 V skutočnosti však až portugalské predsedníctvo Rady EÚ dalo tejto téme výraznejší impulz ⁽⁵⁾, či už na schôdzi ministrov spravodlivosti a vnútra 1. a 2. októbra 2007, na ktorej boli definované ústredné otázky budúcich alternatív, na zasadnutí Rady v zložení ministrov spravodlivosti a vnútra 6. a 7. decembra 2007, kde sa hovorilo o činnosti vykonávanej v tejto oblasti a za konečný termín bol stanovený koniec prvého polroku 2008, alebo v rámci záverov zo zasadnutia Rady ministrov 14. decembra 2007, v ktorých sa pozitívne hodnotí pokrok dosiahnutý v oblasti elektronickej justície a apeluje sa na pokračovanie v tejto činnosti.

2.5 Komisia následne vypracovala predkladané oznámenie, ktoré adresovala Rade, Európskemu parlamentu a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, no nepredložila mu ho na konzultáciu. Vzhľadom na túto skutočnosť sa EHSV rozhodol z vlastnej iniciatívy vypracovať stanovisko k tomuto oznámeniu.

2.6 Je jasné, že medzičasom už Európsky parlament ⁽⁶⁾ aj Rada ⁽⁷⁾ mali možnosť vyjadriť sa k tomuto oznámeniu

⁽³⁾ KOM(2005) 229 v konečnom znení z 1. 6. 2005. Pozri stanovisko EHSV – Ú. v. EÚ C 110, 8.5.2006, spravodajcom bol pán Lagerholm.

⁽⁴⁾ Treba upozorniť na skutočnosť, že v dokumente „Haagsky program: Desať priorít na nasledujúcich päť rokov – Partnerstvo pre európsku obnovu v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti“ z roku 2005, KOM(2005) 184 v konečnom znení z 10. mája 2005, sa ešte neuvádza žiaden odkaz na využívanie nových technológií aplikovaných na súdnictvo. Na chýbajúcu víziu tohto programu však upozornilo stanovisko EHSV, ktorého autorom bol pán Pariza Castaños – Ú. v. EÚ C 65, 17.3.2006. Pozri nedávnu Správu Komisie o implementácii Haagskeho programu za rok 2007 (KOM(2008) 373 v konečnom znení z 2. júla 2008), ktorá považuje výsledok celkového posúdenia za skôr neuspokojivý.

⁽⁵⁾ V tejto súvislosti treba spomenúť Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1149/2007/ES z 25. septembra 2007, ktorým sa na obdobie rokov 2007 – 2013 ako súčasť všeobecného programu Základné práva a spravodlivosť ustanovuje osobitný program „Civilná justícia“ (Ú. v. EÚ L 257, 3.10.2007).

⁽⁶⁾ Pozri uznesenie Európskeho parlamentu z 18. decembra 2008, ktoré obsahuje odporúčania Komisii v oblasti elektronickej justície (spravodajkyňa Diana Wallis – 2008/2125(INI) – T6-0637/2008) a stanovisko Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (spravodajca Luca Romagnoli) z 5. novembra 2008.

⁽⁷⁾ Pozri tlačovú správu z 2908. zasadnutia Rady v zložení ministrov spravodlivosti a vnútra z 27. a 28. novembra 2008 (16325/08) a dokument 15315/08 zo 7. novembra 2008 zo zasadnutia predsedníctva COREPER/Rada (JURINFO 71, JAI 612, JUSTCIV 239, COPEN 216).

a najmä k priloženému akčnému plánu. Vzhľadom na to, že ide o program opatrení, ktoré by sa mali realizovať v priebehu piatich rokov, nepovažujeme nasledujúce pripomienky a odporúčania za bezcenné, pretože predstavujú príspevok zástupcov občianskej spoločnosti, ktorých sa plánované iniciatívy obzvlášť týkajú a zaujímajú ich. Tieto pripomienky a odporúčania by prípadne mohli byť zohľadnené aj pri implementácii jednotlivých spomínaných opatrení ⁽¹⁾.

3. Stručné zhrnutie oznámenia Komisie ⁽²⁾

4. Všeobecné pripomienky

4.1 EHSV vo všeobecnosti podporuje iniciatívu Komisie, ktorú teraz dopĺňajú návrhy Európskeho parlamentu a usmernenia Rady.

4.1.1 Svoj postoj zakladá na niektorých predpokladoch, postupuje v súlade s niektorými parametrami a vyjadruje určité vyhrady.

4.2 V prvom rade je nevyhnutne potrebné správne vymedziť rámec elektronickej justície. Napriek tomu, že elektronickej justíciu možno začleniť do širších pojmov ako elektronickej demokracia alebo elektronickej verejnej správa (ktorých je súčasťou a dokonca základnou súčasťou), a aj keď je úzko spätá s elektronickým právom, ktoré by malo umožniť elektronický prístup k právnym dokumentom, k ich vypracovaniu v reálnom čase, a to či už ide o právo hmotné alebo procesné, „hard law“ alebo „soft law“, ako aj prístup k jurisprudencii súdov a administratívnym rozhodnutiam – elektronickej justícia by sa mala týkať súdnych aspektov výkonu spravodlivosti v oblasti občianskeho, obchodného a správneho práva, čiže jurisdikčných postupov a konaní, vrátane arbitrážnych konaní ⁽³⁾.

4.3 Na druhej strane treba zdôrazniť, že v žiadnom programe súvisiacom s výkonom spravodlivosti sa najväčší význam neprikladá rýchlosti alebo účinnosti spravodlivosti, či jej nákladom alebo zjednodušeniu, ale hlavne SPRAVODLIVEJ SPRAVODLIVOSTI ⁽⁴⁾, ktorá v plnej miere dodržiava základné práva, najmä ochranu osobných údajov občanov.

4.3.1 Týmto chceme protestovať proti všetkým nadmerným zjednodušovaniam, zvyšovaniu účinnosti, zlacňovaniu alebo

⁽¹⁾ To isté jednoznačne vyplývalo z príspevkov a diskusií počas Fóra pre súdnu spoluprácu v občianskoprávných veciach 2. decembra 2008 v Európskom parlamente v Bruseli, v rámci francúzskeho predsedníctva Rady EÚ, a to najmä v 2. časti pod názvom „Elektronickej justícia: nástroj pre občanov, odborníkov a podniky“.

⁽²⁾ Z dôvodu obmedzenia týkajúceho sa dĺžky stanoviska vynechávame súhrn, ktorý by zhrnul oznámenie Komisie a uznesenia EP a Rady, ktoré sa ho týkajú.

⁽³⁾ No s výnimkou mechanizmov urovnania sporov, ktoré síce spejú k vyriešeniu sporu, ale nepredpokladajú výkon starostlivosti a sú len jednoduchým dobrovoľným a mimosúdnym zlúčením záujmov.

⁽⁴⁾ Ako ju príkladne definuje latinské spojenie „Justitia est constans et perpetua voluntas jus suum cuique tribuendi“.

zrýchľovaniu, ktoré ohrozujú túto základnú hodnotu výkonu spravodlivosti. Namiesto toho, aby zjednodušili prístup k spravodlivosti, sťažujú a komplikujú ho.

4.4 Dôležité bude aj to, aby určitá a prijateľná dematerializácia alebo zjednodušenie procesných aktov a zjednotenie pracovných metód a postupov nezmazalo potrebné rozdiely a zbytočne alebo náhodne neodstránilo podstatu, ktorá nemusí, a ani by nemala byť rovnaká.

4.4.1 Treba zaručiť, aby všetky programy uplatňovania informačných technológií naozaj smerovali k naplneniu potrieb či už európskych občanov vo všeobecnosti alebo konkrétne hospodárskych a sociálnych subjektov, prípadne právnických profesií a nemôžu ísť proti ich záujmom.

4.4.2 Tiež je potrebné zabezpečiť, aby všetky systémy, ktoré majú byť zavedené alebo vytvorené, zabránili prípadným zásahom tretej strany, či už s nekalými úmyslami alebo len z nebalosti, ktoré by mohli spochybniť bezpečnosť a dôveryhodnosť používania príslušných spisov, ako aj úplnej alebo čiastočnej zmeny príslušných spisov a súvisiacich údajov.

4.5 Ďalej treba mať tiež vždy na pamäti otázku formalít, ktoré sa oku laika môžu zdať nadmerné a nepotrebné, ktoré ale zásadným spôsobom ovplyvňujú názor verejnosti na sudcu a súdny akt, alebo predstavujú záruky dodržiavania základných práv pri výkone spravodlivosti ⁽⁵⁾.

4.6 Vzhľadom na to, že procesné právo ako dopĺňujúce právo je podradené právu hmotnému a že ide o dôsledok kultúrnych rozdielov jednotlivých členských štátov, pričom ich zjednotenie nie je možné, ani prijateľné či vhodné, základné aspekty súdnych konaní, ktoré sú z tohto dôvodu rozdielne, by nemali ani nesmú byť zjednotené, pretože by to mohlo ohroziť hmotné práva, ktoré majú byť chránené a zaručené.

4.7 Keďže právo, a najmä procesné právo, je súborom nástrojov právnych postupov určených na výkon spravodlivosti, ktoré by mali využívať právnické profesie so špecializovaným vzdelaním a príslušnými odbornými skúsenosťami, bolo by prirodzené, aby bol pri ich definovaní a uplatnení použitý odborný jazyk, ktorý používajú títo odborníci.

⁽⁵⁾ Ide najmä o „hlavné zásady“ procesného práva, z ktorých treba vyzdvihnúť „záruky spravodlivého procesu“, a patrí medzi ne nestrannosť súdu, rovnosť strán, dispozičná zásada a zásada dostupnosti strán, právo byť vypočutý, právo na verejný proces, právo na vykonávanie dôkazov, právo na súdne konanie bez prieťahov a záruka riadneho doručenia všetkých procesných aktov (pozri Miguel Teixeira de Sousa, „Estudos sobre o Novo Processo Civil“, Ed. LEX Lisabon, 1997).

4.7.1 Prehnaná snaha „zjednodušiť“ a „sprístupniť všetkým vo všeobecnosti“ môže viesť k deformácii dôslednosti práva a strate jeho odbornej stránky, ktorá sama o sebe tiež nie je a ani nevyhnutne nemusí byť rovnaká vo všetkých vnútroštátnych právnych systémoch.

4.7.2 Viac ako o jednotnosť by sa v tomto prípade mala vypracovať „ekvivalenčná tabuľka“ alebo „spoločný referenčný rámec“ jednotlivých právnych nástrojov.

4.8 Na záver sa nazdávame, že základnou podmienkou účinnej implementácie akéhokoľvek systému uplatňovania nových technológií v súdnictve je zabezpečenie ich prispôbenia potrebám a cieľom organizácie, ich zosúladenia s existujúcimi informačnými systémami, predbežná kontrola súčasných postupov a možnosť prispôbenia systému novým okolnostiam a novým cieľom, a to urýchlene a s nízkymi nákladmi.

4.8.1 Zvýšená pozornosť by sa mala venovať všeobecnému pomeru nákladov a prínosov celej tejto iniciatívy ako celku a každej etapy jej vykonávania, pričom je jasné, že štúdia doterajšieho vplyvu vypracovaná Komisiou (avšak prístupná len v jednom z oficiálnych jazykov) neuvádza kvantitatívne údaje. Výslovne uznáva len, že uvedené náklady sú správne, ale nemožno ich zhodnotiť a možno ich určiť len v konkrétnych príkladoch. Pokiaľ ide o prínosy, uvádza, že ekonomický dosah sa vo všeobecnosti ťažko kvantifikuje, hoci nie je spochybnený – čo poukazuje na výraznú subjektivitu, ktorú je v projekte týchto rozmerov ťažké akceptovať⁽¹⁾.

5. Špecifické pripomienky

5.1 Vzhľadom na to, že ide o súbor (procedurálnych) krokov, ktoré musia byť ustanovené v dokumentoch, a to z dôvodu právnej bezpečnosti a istoty a záruky práv zainteresovaných strán, otázka trvalého média v rámci celého procesu kladie v právnom štáte obmedzenia možnosti vyjadriť sa počas ústnej časti konania a jeho dematerializácii.

5.1.1 Práve z tohto pohľadu by mali byť analyzované a zohľadnené určité aspekty krokov plánovaných v tejto „globálnej stratégii“.

5.2 Pokiaľ ide o *portál elektronickej justície*, EHSV sa nazdáva, že na to, aby bol tento nástroj užitočný a použiteľný pre všetkých, jeho vytvoreniu by malo predchádzať dôkladné vzdelávanie všetkých súdnych profesií (sudcov, štátnych zástupcov, súdnych úradníkov, administratívnych orgánov, vládnych úradníkov a všetkých právnikov).

5.2.1 EHSV sa nazdáva, že tento portál by mohol byť informačným centrom a centrom právnych služieb, ako aj užitočným priestorom na nadväzovanie kontaktov medzi občanmi, podnikmi a súdnymi profesiami s cieľom pomôcť pri riešení právnych problémov.

5.2.2 EHSV je toho názoru, že portál môže byť užitočným a každodenne použiteľným nástrojom pre všetky súdne profesie, no na to je potrebné zaručiť hodnovernosť a pravosť informácií, ktoré poskytuje a bolo by vhodné, aby ako spôsob ochrany zainteresovaných strán poskytoval rôzne úrovne prístupu a práva prístupu v súlade s druhom príslušných informácií.

5.2.3 Mal by tiež fungovať ako prístupové miesto k legislatíve Spoločenstva a k vnútroštátnej legislatíve, podobne ako Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci⁽²⁾, pričom takýto neobmedzený prístup by mala mať široká verejnosť a umožnil by lepšie generické právne poradenstvo a pomoc pri právnych problémoch.

5.3 V prípade *videokonferencie* sa EHSV nazdáva, že na všetkých súdoch členských štátov by mala byť vykonaná dôkladná kontrola⁽³⁾ s cieľom zistiť, či existuje alebo neexistuje audiovizuálny materiál, ktorý by umožnil zovšeobecnenie využívania videokonferencií, pretože nie je isté, či všetky členské štáty svojim súdom poskytli materiál potrebný na realizáciu videokonferencie, ani to či tento materiál je kompatibilný alebo či funguje správne⁽⁴⁾.

5.3.1 Okrem toho, a pokiaľ je cieľom zber svedeckých dôkazov alebo sprostredkovanie súdnych aktov alebo rozhodnutí, sa EHSV nazdáva, že medzi členskými štátmi by mala existovať skutočná legislatívna harmonizácia v oblasti poskytovania výpovedí a videokonferencií s cieľom zabrániť rozdielnej interpretácii a uplatňovaniu legislatívy v tejto oblasti, pretože bez potrebnej legislatívnej formulácie narazia videokonferencie na právne prekážky alebo dokonca na kultúrne prekážky zo strany členských štátov.

5.3.2 EHSV vyjadruje názor, že ak bude videokonferencia prijatá v navrhovanej forme, mala by sa medzi zainteresovanými súdmi vždy vyžadovať, a preto EHSV súhlasí s tým, že portál by mohol v praxi pomôcť, pretože bude obsahovať prvky potrebné na realizáciu týchto videokonferencií⁽⁵⁾.

(2) Zvláštnu pozornosť treba venovať skutočnosti, že nedávny návrh rozhodnutia Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2001/470/ES obmedzil rámec jej využívania len na právnické profesie, Ú. v. EÚ C 175, 28.7.2009, s. 84 (spravodajkyňou bola pani Sánchez Miguel).

(3) Predsedníctvo Rady, ktoré zastávala Česká republika už medzitým požiadalo členské štáty o všetky informácie o audiovizuálnych zariadeniach dostupných na ich súdoch a uverejnilo všetky získané odpovede v súhrne pod názvom „Summary of the replies of the EU Member States to the request of the Czech Minister of Justice for information on national videoconferencing equipment in the judiciary“ (Zhrnutie odpovedí členských štátov na žiadosť českého ministra spravodlivosti o informácie o videokonferenčných zariadeniach v súdnictve v jednotlivých štátoch).

(4) Otázkou interoperability systémov sa už Komisia zaoberala (KOM(2008) 583 v konečnom znení) a bola aj predmetom stanoviska CESE, (Ú. v. EÚ C 218, 11.9.2009, s. 36, spravodajca: A. Pezzini). Prikláňame sa k pripomienkam uvedeným v tomto stanovisku, ako aj k iným ďalším stanoviskám EHSV na túto tému.

(5) Vyzdvihujeme prácu realizovanú Pracovnou skupinou Rady pre spracovanie právnych údajov (elektronická justícia) pozostávajúcu konkrétne zo správy o činnosti z 15. mája 2009 o spracovaní právnych údajov (dok. 9362/09), ako aj zo strategického dokumentu o využívaní videokonferencií (dok. 9365/09), manuálu určeného užívateľom (dok. 9863/09) a informačného letáku pre širokú verejnosť (dok. 9862/09). Všetky tieto dokumenty sú z 15. mája 2009 a verne odrážajú obavy vyjadrené v predkladanom stanovisku.

(1) Pozri Posúdenie vplyvu (SEC (2008) 1947 z 30. mája 2008) body 5.3.2. a 5.3.3, str. 30. a 31.

5.4 Pokiaľ ide o spoluprácu medzi orgánmi týkajúcu sa najmä vzájomného prepojenia registrov trestov, EHSV sa nazdáva, že táto spolupráca by mala vzhľadom na citlivosť danej problematiky spĺňať čo najprísnejšie schválené požiadavky bezpečnosti a ochrany údajov s cieľom ochrániť súkromie dotknutých občanov ⁽¹⁾.

5.4.1 EHSV si však myslí, že by mali byť predbežne zanalyzované aj vnútroštátne legislatívne predpisy a materiálne prostriedky, ktorými disponuje každý členský štát, aby v takej citlivej problematike nedošlo k rozdielnemu uplatňovaniu a diferencovanému zaobchádzaniu pri výmene informácií v trestnej oblasti.

5.5 Pokiaľ ide o pomoc v oblasti prekladu, EHSV upozorňuje na skutočnosť, že portál elektronickej justície musí byť mnohojazyčný a musí obsahovať informácie vo všetkých jazykoch EÚ. Ak má byť systém automatizovaného prekladu užitočný, musí umožňovať simultánnu preklad a tlmočenie internetovej stránky, aby bola prístupná všetkým občanom EÚ.

5.5.1 Ako formu pomoci právnickým profesiám by mohol portál elektronickej justície obsahovať databázu súdnych prekladateľov a tlmočníkov a tiež všetky potrebné formuláre, ktoré by

mali byť správne preložené do jazyka právneho systému každého členského štátu.

5.5.2 Predpokladané vysoké náklady vynaložené na účinný systém automatizovaného a simultánneho prekladu do všetkých jazykov Spoločenstva by sa mali dôkladne zväziť z hľadiska vykonateľnosti a proporcionality v súvislosti s dosiahnuteľnými výsledkami a s ich praktickým využitím.

5.6 Medzi iniciatívy, ktoré si vyžadujú špeciálnu pozornosť a obozretnosť patria najmä tie, ktoré súvisia s úplnou dematerializáciou európskeho konania o platobnom rozkaze ⁽²⁾ alebo s európskym konaním vo veciach s nízkou hodnotou sporu ⁽³⁾, a ešte viac s vytvorením „plne elektronických európskych konaní“, doručovaním právnych dokumentov výlučne elektronickou formou, on-line platením súdnych trov alebo s elektronickým overovaním pravosti dokumentov.

5.6.1 Vo všetkých týchto prípadoch EHSV odporúča veľkú obozretnosť pri zavádzaní spomínaných nástrojov, dôkladné zváženie pomeru medzi nákladmi a prínosmi, ako aj potrebu dlhších skúšobných a testovacích období pred tým, ako budú všeobecne uplatnené, pričom je vždy potrebné zaručiť ich súlad s pravidlami procesného práva, ktoré platia v právnych štátoch.

V Bruseli 30. septembra 2009

predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Mario SEPI

⁽¹⁾ Pozri Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru – Na ceste k európskej stratégii v oblasti elektronickej justície (2009/C128/02), Ú. v. EÚ C 128, 6.6.2009, s. 13.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (Ú. v. EÚ L 399, 30.12.2006).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 1).